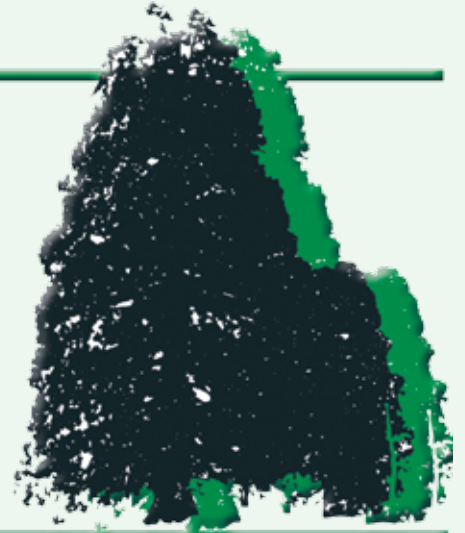

ŠZM SEKVOJ

MAJ, veliki traven / 2026

GLASILO KRAJEVNE SKUPNOSTI BIRČNA VAS

»Na svetu si, da gledaš sonce.
Na svetu si, da greš za soncem.
Na svetu si, da sam si sonce
in da s sveta odganjaš sence.«

(T. Pavček)

Pogled navzgor

Mesec ali dva nazaj sem se vračala s pohoda. Grem mimo neke hiše in slišim nekoga, ki vpije z balkona. Ko ugotovim, da klici niso namenjeni meni, nadaljujem pot, nakar zaslišim znova neko vzklikanje, tokrat z bližnjega hriba. Postane mi jasno, da proizvajalci vseh teh vzklikov in ovacij strmijo nekam v zrak, zato pogledam še jaz. Nad Stransko vasjo je letelo padalo in lebdeči človek v njem je užival sto na uro.

Strmenje v zrak, medtem ko nekdo leti, deluje pomirjujoče. In letenje po zraku tudi – če seveda zmoreš odgnati vse strahove pred tem, da boš pristal v krošnji sekvoje ali v sosedovem dimniku.

Včasih se je treba dvigniti in pogledati z druge perspektive. Od zgoraj navzdol. Da se vidi celota in z njo lepota, ne pa le posamezen del in z njim običajno problem. Drugič pa je treba ostati na tleh in pogled usmeriti v nebo. Od spodaj navzgor. Da začutimo lastno majhnost in obenem širino nečesa, večjega od nas.

Tako so naši učenci s podružnice gledali mogočno sekvojo. Ni bilo najbolj pomembno to, da se drevo suši, ampak to, da je mogočno. Morda prav takšni trenutki najbolj povezujejo skupnost: ko se skupaj zazremo v nekaj, kar je vredno našega občudovanja. Ja, pomembno je, da še vedno znamo pogledati navzgor.

Naj bo tudi listanje po teh straneh pogled navzgor in naj v nas prebudi en velik »bravo«. Kot ga je bil deležen padalec, ki je srečno pristal. Bravo vsakemu, ki živi svoje prostovoljstvo v raznih društvih, ki skrbi za lastno zdravje in spodbuja k temu tudi druge, ki skrbi za duhovne vrednote, vzgaja otroke in mlade ali v jeseni preprosto življenja ohranja mir, vedrino in hvaležnost.

Prijetno branje želim.

Karmen Jenič

Nagovor župana

Drage krajanke, spoštovani krajani Krajevne skupnosti Birčna vas,

vsakič znova z veseljem pripravim uvodno besedo za glasilo Šum sekvoj, ki ne izstopa le zaradi posebnega imena, temveč tudi po dolgoletni tradiciji izhajanja. Glasilo namreč izhaja že od leta 1987, kar skupaj z dejstvom, da je Krajevna skupnost Birčna vas v preteklem letu obeležila že 60-let delovanja, jasno potrjuje odgovornost in angažiranost krajanov in krajanek pri izvajanju ukrepov in aktivnosti, ki tlakujejo pot nadaljnjemu razvoju celotne skupnosti, izboljšujejo varnost, urejenost in kakovost življenja ter dela v Krajevni skupnosti Birčna vas.

Med pomembnejšimi zaključenimi naložbami velja izpostaviti projekt javne razsvetljave v Birčni vasi, ki pomembno prispeva k večji prometni varnosti in kakovosti bivanja. V naslednji fazi je predvidena še sanacija asfaltnih površin, s čimer bo ureditev celovito zaključena.

Ta projekt je bil realiziran v okviru sodelovanja med Krajevno skupnostjo Birčna vas ter Mestno občino Novo mesto, enako velja tudi za novo urejeno cesto na Ušivec, kjer so bila vsa predvidena dela uspešno zaključena.

Omeniti velja tudi prenovo komunalne infrastrukture na Vrh pri Ljubnu ter na Lakovnicah, kjer trenutno potekajo priključevanja uporabnikov. Posebno pozornost namenjamo tudi najmlajšim in urejanju prostora za aktivno preživljanje prostega časa. Objavljen je razpis za sofinanciranje nabave igral in športne opreme v krajevnih skupnostih za leto 2026, na katero se je KS Birčna vas prijavila s projektom na pobudo PGD Lakovnice, ki so k izvedbi pristopili zelo zavzeto. Veseli me, da vsi ti projekti

nastajajo ob dobrem sodelovanju med občino, krajevno skupnostjo in vami – krajanekami in krajani. Vaša angažiranost, pobude in pripravljenost na sodelovanje so temelj uspešnega razvoja.

Prav razvojna naravnost občine v povezavi s širokim vključevanjem vseh deležnikov je področje, ki mu namenjamo veliko pozornosti, saj se zavedamo, da skupnostni projekti pomenijo temelj za kakovostno življenje in delo občanov. V Mestni občini Novo mesto zato načrtujemo številne projekte – od izgradnje novih vrtcev, šol, centra za demenco, hiše Hospic, prenove Narodnega doma, nove tržnice, urbanega parka Loka do kolesarskih povezav, s katerimi želimo vzpostaviti tako ustrezne infrastrukturne pogoje kot tudi poudariti vrednote spoštovanja, sodelovanja ter povezovanja preteklosti s prihodnostjo. Prav skupne vrednote namreč predstavljajo tisto nevidno nit, ki povezuje vse člane skupnosti v eno celoto.

Ta uvodnik zaključujem z mislijo iz prve številke glasila Šum sekvoj, v katerem je takratna urednica zapisala: »Sekvoje spadajo med najstarejša in najvišja zimzelena drevesa, odlikujeta jih mogočnost in dolgoživost. Mi, zbrani pod krošnjama naših sekvoj, si želimo, da bi vsaj majhen del njune mogočnosti zajel tudi naravo našega značaja, vsebino našega dela in nenazadnje tudi informiranja o rezultatih letnega. Spoštovani krajani, za trenutek odložite delo in prisluhnite šumenju sekvoj.«

Vsem krajanom Krajevne skupnosti Birčna vas želim prijetne, povezovalne in doživetij polne poletne dni ter veliko zagona za nove skupne projekte v prihodnje.

Gregor Macedoni, župan
Mestne občine Novo mesto

Nova razsvetljava v Birčni vasi.

Gradnja ceste na Ušivec.

Obnova ceste na Petanah.

Pregled dogajanja v enem letu

Ozrimo se nazaj in si oglejmo utrip dogajanja v KS Birčna vas od sredine leta 2025 do današnjega časa.

Naj vam kot običajno opišem obdobje od ene do druge izdaje glasila, ki je pred vami.

Lansko leto smo obeležili **60-letnico** od začetka Krajevne skupnosti Birčna vas. Praznovanje smo pričeli s tradicionalnim pohodom z Ruperč Vrha v Drage, kjer smo pripravili dogodek, ki se ga je udeležilo veliko ljudi. S svojo prisotnostjo so nas med drugimi počastili tudi g. župan Gregor Macedoni, g. župnik Štefan Hosta, predstavniki sosednjih krajevnih skupnosti ... Ob tej priložnosti smo s strani MO Novo mesto prejeli priznanje za dosedanje delo v KS Birčna vas.

V Birčni vasi so po dolgotrajnih prizadevanjih v začetku decembra 2025 zasvetile luči **javne razsvetljave**. Projekt smo izvedli v okviru programa sofinanciranja krajevnih skupnosti v MO Novo mesto in sofinanciranjem KS Birčna vas. Vemo, da bo nova pridobitev pripomogla k večji varnosti, kar je bilo tudi eno od glavnih vodil za izvedbo.

Obnova dela ceste na Ušivec. Novembra je novo asfaltno prevleko dobil del precej poškodovane ceste pri šoli, ki vodi na Ušivec.

Kanalizacija Vrh pri Ljubnu. Dokončan je bil projekt kanalizacije, javne razsvetljave in obnova ceste v Vrhu pri Ljubnu.

Kanalizacija Lakovnice. Jeseni so bila dokončana dela glede izvedbe kanalizacije, da so se krajani lahko pričeli priključevati na javno odvajanje odpadkov. Ob tem so bila izvedena tudi dela za javno razsvetlavo. V prihodnosti bo potrebno namestiti še drogove z lučmi.

V mesecu marcu smo pripravili tradicionalno prireditev za vse krajane, s katero se spomnimo **dneva žena in materinskega dneva**. Poseben pečat dajo prireditvi učenci šole v Birčni vasi. Letos smo povabili tudi igralce kulturnega društva Krka, ki so nas nasmejali s komedijo Medicinske kolobocije.

Sodelujemo tudi pri prireditvah v KS, kot je komemoracija ob dnevu mrtvih, sodelujemo z aktivnimi društvi v KS in s šolo v Birčni vasi, skupaj s predstavniki Rdečega križa obiskujemo jubilate in prav tako skupaj s krajani rešujemo tekoče aktualnosti.

Tudi letos smo se udeležili čiščenja našega okolja. Žal je še vedno nekaj ljudi, ki se ne zavedajo, da z neprimernim odnosom do okolice škodijo tudi sebi.

Seveda je potrebno spremljati tekoča dogajanja, opozarjati pristojne službe glede prometa, sodelovati s policijo ...

NAČRTI V DELU:

- Urejanje **avtobusnega postajališča na Jami**. Potrebno bo pripraviti teren in škarpo, MO poskrbi za nadstrešnico.
- Sofinanciranje **igral pri GD Lakovnice**. Prijavili smo se na razpis MO Novo mesto za sofinanciranje igral, del financira KS, del GD Lakovnice in del MO Novo mesto.

- **Montaža AED** v centru Birčne vasi pri gostilni Žagar. Urejanje stavbe in terena v Dragah ter lokalne poti.

- Potekajo priprave na postavitve **javne razsvetljave v Malem Podljudnu**, zamenjavo asfaltnih prevleke na delu ceste Veliki Podljuden–Gornje Mraševo.

- MO pripravlja postopek odmere ceste Jama–Rakovnik.

Podan je bil tudi predlog za aktiviranje postopka napeljave vodovoda na Cerovec. Obstajajo načrti, ki jih bo potrebno v prihodnosti obnoviti.

Predlogi in želje za naprej. Kljub prizadevanju za čim bolj enakomeren razvoj bo potrebno v prihodnosti še marsikaj postoriti. Kot vemo, se ne da vseh načrtov uresničiti, saj so eden od pogojev tudi finance. Želimo dokončati dela za razsvetlavo na Lakovnicah, pločnik in razsvetlavo na Ruperč Vrhu, pločnik ali obvoznico v Birčni vasi, razsvetlavo v Stranski vasi nad tunelom, Rajnovščah in na Rakovniku ...

Ob tej priložnosti hvala krajanom, ki ste nam to štiriletno obdobje zaupali vodenje KS. Upamo, da vas nismo razočarali. Trudili smo se po svojih najboljših močeh in vedenju za čim bolj enakomeren razvoj v celotni KS. Nihče ni brez napak in vsi se vse življenje učimo.

Predlagajte kandidate, ki bodo uspešno vodili in prispevali k urejenem bivanju in medsebojnem sodelovanju krajanov.

Zapisala: **Majda Meštrić**
Foto: **Majda Meštrić,**
Marcel Hrovatić

Pozdrav pomladi

S tradicionalno prireditvijo Pozdrav pomladi, ki je potekala v soboto, 14. marca 2026, v gasilskem domu v Stranski vasi, smo znova pozdravili приход pomladi. Prireditev je spretno vodila simpatična Mija Meštrič.

Številne obiskovalce je najprej pozdravila predsednica Sveta KS Birčna vas ga. Majda Meštrič. Za lep program so poskrbeli učenci PŠ Birčna vas, ki so se predstavili s pesmijo, recitacijami in igranjem na harmoniko. Lepe misli so namenili mamicam, razmišljali o pomladi in veselo zapeli. Za pravo veselje in smeh v dvorani pa so poskrbeli člani KD Krka s komedijo Medicinske kolobocije.

Naj spodnje fotografije povedo več kot same besede ...

Zapisala:

Darja Marjanović

Foto:

Marcel Hrovatič

PGD Stranska vas v letu 2025

Največji zalogaj preteklega leta je predstavljala priprava na praznovanje 70. obletnice društva. Slavnostna prireditev je potekala 27. septembra 2025.

Ker izvedba take prireditve predstavlja precejšen finančni zalogaj, se zahvaljujem vsem donatorjem, da so nam namenili finančno pomoč. Še posebej hvala Ministrstvu za obrambo oz. Upravi za zaščito in reševanje, Mestni občini Novo mesto, Zavarovalnici Sava ter podjetjem Senčila Medle, Agi Plus, Proles in Domtal ter Niku Sučeviću. Za namen praznovanja smo nabavili tudi nove majice za člane in mladino. Strošek nabave je delno financirala KS Birčna vas, za kar se najlepše zahvaljujemo svetu krajevne skupnosti. **Predvsem pa iskrena hvala vsem, ki ste sodelovali pri organizaciji in izvedbi praznovanja našega gasilskega društva. Vsak prispevek – velik ali majhen – je bil nepogrešljiv del celote, na katero smo lahko vsi ponosni. Takšni dogodki znova dokazujejo, da gasilci nismo le operativna enota, temveč močna skupnost.**

Skozi leto smo se odzvali na intervencije ter izvedli ostale nujne **naloge operative**. Bili smo prisotni na operativnih vajah, ki so potekale v naši okolici. Tako smo se udeležili občinske operativne gasilske vaje na območju GPO Novo mesto, ki je potekala na temo neurja. Operativna enota je med letom opravljala tudi društvene operativne vaje. Sodelovali smo na šestnajstih intervencijah. Šlo je za požar na travniških površinah, požar komunalnega zabojnika, poplavo meteorne vode, požare v stanovanjskih stavbah in intervencije ob septembrskem neurju. Na območju Stranske vasi in Birčne vasi je bil opravljen pregled in preizkus delovanja hidrantnega omrežja. Poleg tega smo nabavili potrebno opremo in orodje za operativno ter delovne obleke. Sproti smo urejali gasilski dom in okolico, predvsem smo se posvetili ureditvi terena z igrali.

Februarja so se nekateri pionirji in mladinci začeli pripravljati na tekmovanje Kviz gasilske mladine Gasilske zveze Novo mesto, ki je potekalo 1. marca v Škocjanu. Udeležili sta se ga ekipa pionirjev in ekipa mladincev. **Pionirji so med 45 ekipami zasedli odlično 3. mesto, mladinci pa so med 42 ekipami prav tako zasedli odlično 3. mesto.** Obe ekipi sta se uvrstili na regijsko tekmovanje, ki je potekalo 8. marca v Orehovici, na katerem so bili pionirji 6., mladinci pa 10. Pionirji so se v sredini aprila začeli pripravljati na pionirsko in mladinsko tekmovanje Gasilske zveze Novo mesto. Zelo so se trudili čim bolj osvojiti gasilske veščine in tekmovalno progo. Tekmovanje je potekalo 31. maja v Brusnicah. Med 33 ekipami je prva ekipa pionirjev zasedla zelo dobro 14. mesto, druga ekipa pa 30. mesto. Že s samo udeležbo na vajah in tekmovanjih so dobili koristna znanja za varno življenje in širjenje požarno-varnostne kulture.

Udeležili smo se tudi ostalih tekmovanj v organizaciji GZ Novo mesto ter meddruštvenih tekmovanj. Gasilskega

avtoralija, ki je potekal na območju GPO Škocjan, smo se udeležili **z ekipo članov B, ki so dosegli odlično 2. mesto**, ter z ekipama starejših gasilcev in starejših gasilk. Starejše gasilke in starejši gasilci so tekmovali še na meddruštvenih tekmovanjih v Orešju, Mirni Peči, Šmarjeti in v Dobravi pri Škocjanu. Ekipe so dosegle res lepe rezultate, za kar jim še enkrat iskreno čestitamo.

Nekaj članic se je aprila udeležilo regijskega posveta in pohoda članic gasilske regije Dolenjske, ki je potekal v Žužemberku in okolici. Ogledale so si žužemberški grad in se sprehodile po Rimski cesti. Člani PGD Žužemberk so predstavili opremo in vozila društva ter gasilsko vajo reševanja na vodi. 25. maja se je 6 gasilk in gasilcev udeležilo slavnostne parade in slovesnosti ob praznovanju 70-letnice Gasilske zveze Novo mesto. Septembra se je nekaj veterank in veteranov udeležilo srečanja veteranov v Gabrju.

Oktober – mesec požarne varnosti – smo tudi v našem društvu še bolj kot sicer posvetili osveščanju javnosti o po-

menu gasilstva in preventivni dejavnosti ter preprečevanju požarov. V sredini meseca smo naše delovanje predstavili učencem podružnične šole Birčna vas skupaj s člani PGD Lakovnice in PGD Mali Podljuden.

Kar trije člani našega društva aktivno sodelujejo v organih GZ Novo mesto, in sicer ena članica v upravnem odboru, ena članica v komisiji za članice in en član v komisiji za veterane. Tako sta se novembra dva člana udeležila strokovne ekskurzije v organizaciji GZ Novo mesto. Tradicionalno decembrsko ocenjevanje opremljenosti in urejenosti gasilskih domov, gasilskega vozila in gasilske opreme je potekalo šele v začetku tega leta 2026. Kot po navadi je komisija ugotovila, da imamo vse zgledno urejeno. Za zaključek leta 2025 smo raznesli koledarje po našem požarnem okolišu. Zahvaljujem se vsem, ki ste poskrbeli, da so koledarji prišli do krajanov, seveda pa tudi vsem, ki ste nam namenili kakršenkoli prostovoljni prispevek zanj.

Na koncu iskrena hvala vsem članicam in članom gasilskega društva za nesebično pomoč, trud in sodelovanje pri izvedbi številnih aktivnosti društva skozi vse leto. Z vašo predanostjo, prostovoljnimi delom, srčnostjo in pripravljenostjo pomagati ste pomembno prispevali k uspešnemu delovanju društva, krepitvi gasilskega tovarštva ter ugledu gasilstva v naši skupnosti. Vaš čas, znanje in energija so neprecenljivi. Skupaj dokazujemo, da je gasilstvo več kot le dolžnost, je način življenja.

Z gasilskim pozdravom, *Na pomoč!*

Darja Marjanović,
predsednica PGD Stranska vas
Novo mesto

PGD Lakovnice v letu 2025

V letu 2025 je PGD Lakovnice uspešno nadaljevalo svoje dejavnosti in okrepilo sodelovanje v skupnosti.

Člani društva smo se sestali na sedmih rednih sejah upravnega odbora, kjer smo načrtovali in spremljali izvajanje različnih aktivnosti.

Lani smo sodelovali na dveh intervencijah v sklopu poplav in neurja, ki je razkrivalo strehe.

Največ pozornosti je bilo namenjene organizaciji in izvedbi **gasilske veselice**, ki bo **letos potekala 24. junija**. Veselica je pomemben dogodek za povezovanje članov in širše skupnosti, brez sodelovanja vseh članov pa to ne bi bilo mogoče. Poleg tega smo člani organizirali druženje ob gasilskem pikniku, kjer smo za najmlajše pripravili napihljiva igrala.

V sklopu izboljšav okolice in gasilskega doma smo položili nove ploščice v kuhinji, uredili vodovodno inštalacijo ter prebelili prostore. Montirali smo novo kuhinjo, zamenjali vhodna vrata in uredili gradbeno dovoljenje za nadstrešek. Za večjo varnost otrok smo odstranili dotrajana igrala in začeli aktivnosti za njihovo nadomestitev, skupaj s prijavo na sofinanciranje.

Društvo je sodelovalo tudi na različnih prireditvah, kot so žegnanje na Cerovcu, praznovanje jubileja PGD Stranska vas ter 70-letnice GZ Novo mesto. Statut društva je bil posodobljen in soglasno potrjen na lanskem občnem zboru.

Velik poudarek je bil namenjen izobraževanju, tekmovanjem ter nabavi opreme. Tekmovanja GZ Novo mesto so se udeležili mladinci in osvojili dobro 15. mesto ter pionirji, ki so osvojili 6. mesto. Zelo aktivni pa so bili tudi **člani A**. Na tekmovanju v spajanja sesalnega voda so dosegli naslednje rezultate: 11. mesto v Orehovici, 5. mesto v Lukovku, 2. mesto na Kamencah, 2. mesto v Krkavčah ter skupno 4. mesto v Ligi. Poleg tega so tekmovali tudi na meddruštvenih tekmovanjih in zasedli: 2. mesto v Štrekljevcu, 1. mesto v Ajdovcu, 1. mesto v Mirni Peči, 1. mesto v Šmar-

Florjanova maša

Avtorally

Predstavili smo se v vrtcu Ciciban.

jeti, 1. mesto v Beli Cerkvi, 1. mesto v Lokvicah, 2. mesto v Zburah, 2. mesto na Ratežu ter **1. mesto na avtorallyu.**

V sklopu meseca požarne varnosti smo na podružnični šoli v Birčni vasi skupaj s PGD Stranska Vas in PGD Mali Podljuben predstavili delo operativnih gasilcev in nevarnosti, s katerimi se lahko soočajo. Na isti dan smo obiskali tudi vrtec Ciciban in tudi najmlajšim predstavili delo gasilca, kjer so se nas zelo razveselili. Vaja GPO Novo mesto je potekala kot prikaz štabnega vodenja, kjer je vsako društvo pripravilo tri različne možnosti intervencij, ki bi se lahko zgodile. Imeli pa smo tudi meddruštveno vajo skupaj s člani PGD Stranska vas, kjer smo izvedli verižno vajo z motornimi črpalkami ter odvzemom vode iz potoka na Rajnovščah.

Pohvale in zahvale gredo vsem aktivnim članom, tekmovalcem, mentorjem ter vsem, ki so pripomogli k uspešne-

Občni zbor

mu delu društva. Ob koncu leta smo obiskali vsa gospodinjstva na našem območju in jim izročili koledar ter jim zaželeli uspešno leto.

PGD Lakovnice tudi v letu 2026 ostaja aktivno, povezano in pripra-

vljeno na vse izzive, s čimer še naprej zagotavlja varnost in dobro sodelovanje v skupnosti.

Andreja Hutevec,
tajnica PGD Lakovnice

Veselica

PGD Mali Podljuben v letu 2025

2. Tradicionalni pohod PGD Mali Podljuben

Člani PGD Mali Podljuben smo leto 2026 pričeli z občnim zborom članov, sicer pa so se že v letu 2026 enote in ostale ekipe udeležile tekmovanj na nivoju GZ Novo mesto.

Pohvalimo se lahko z naslednjimi rezultati:

- Na občinskem tekmovanju v kvizu na OŠ Šmarjeta so se tekmovanja udele-

žile štiri ekipe mladincev, pripravnic in pionirjev. Mladinci so dosegli 13. mesto, pionirji 10. in 16. mesto. Pripravnice so dosegle 1. mesto, se s tem

uvrstile na regijsko tekmovanje in tam dosegle odlično 6. mesto v regiji.

- Tekmovanja v orientaciji 25. 4. v Praprečah v Straži so se udeležile tri ekipe pionirk in pionirjev. Pionirji so dosegli 5. in 20. mesto, pionirke pa prav tako 20. mesto.

Ker se gasilci radi družimo in si med seboj pomagamo, smo se v letu 2025 udeležili vseh srečanj na območju Gasilske zveze Novo mesto. Aprila lani so se članice udeležile pohoda članic Gasilske zveze Novo mesto, ki je potekal v Žužemberku. 16 naših članov se je udeležilo srečanja veterank in veteranov v Ždinji vasi. Na tem srečanju je potekalo tudi tekmovanje v raznih veščinah, na katerih so se odlično izkazali. V novembru pa so se veterani udeležili tudi regijskega posveta veteranov v Orehovici.

V letu 2025 je bilo naše društvo na vrsti za organizacijo dogodkov v sektorju, tako smo v mesecu maju v društvu organizirali sektorsko tekmovanje, na katerem so naši člani zasedli 2. mesto. V novembru smo organizirali tudi sektorsko vajo. Operativci smo sodelovali še na vaji NEURJE v organizaciji GPO Novo mesto. V letu 2025 smo bili prisotni tudi na intervenciji, ko je neurje zajelo del Novega mesta z okoli-

Kviz GZ Novo mesto, OŠ Šmarjeta, pripravnice 1.mesto

Naši najmlajši člani z mentorji

Pionirji na vajah

co. Lansko leto smo nabavili tudi nekaj nove in dodatne opreme za operativno delovanje našega društva.

Naše članice in člani so se v letošnjem letu že udeležili tradicionalnega va-

lentinevega pohoda na območju PGD Križi.

V marcu se je prebudila pomlad in tako smo s člani začeli kar z urejanjem okolice gasilskega doma. V sredini

meseca marca smo v našem gasilskem društvu organizirali 2. tradicionalni pohod PGD Mali Podljuden, na katerem nas je bilo skupaj s člani PGD Križi udeleženi 35 pohodnikov.

Konec marca smo imeli pri gasilskem domu tehnični pregled traktorjev, na katerega se je pripeljalo rekordno število traktorjev, in sicer 131. S tem smo pripomogli k lažji dostopnosti do tehničnih pregledov za naše in okoliške traktoriste. Najpomembnejše je, da smo s tem pripomogli k večji varnosti v prometu s traktorji v našem okolju.

V aprilu smo se skupaj z našim pobratnim društvom PGD Križi družili na izletu po Beli krajini. Na eni izmed destinacij izleta smo obiskali Slovenski gasilski muzej v Metliki.

Za dobrobit društva smo se pri pridobivanju finančnih sredstev obrnili tudi na vas, spoštovani krajanji, ki nas do sedaj še nikoli niste pustili na cedilu. Brez vaše pomoči ne bi bilo gasilskega doma in društva, v katerem je vedno več članic in članov ter vaših otrok – pionirjev in mladincev, ki se udeležujejo gasilskih tekmovanj, se družijo in tako spoznavajo gasilstvo.

V letošnjem letu si želimo, da leto 2026 mine varno in brez požarov!

Z gasilskim pozdravom *Na pomoč!*

Marko Staniša,

predsednik PGD Mali Podljuden

Sektorsko tekmovanje, člani PGD Mali Podljuden

ZDRUŽENJE BORCEV ZA
VREDNOTE NOB NOVO MESTO
KRAJEVNA ORGANIZACIJA
BIRČNA VAS

Mi smo za mir

Člani KO ZB za vrednote NOB Birčna vas smo tudi v preteklem letu, ko smo obeležili 80 let od konca II. svetovne vojne in osvoboditve naše dežele okupacijske vojske, opravili vrsto aktivnosti.

Ohranjali smo spomin na tragične dogodke v vojnem času v našem okolju ter se poklonili žrtvam ob dnevu spomina na mrtve. Ob jubileju smo članom in članicam podelili majice s sporočilom "MI SMO ZA MIR".

Vsako leto v februarju imamo zbor članov, na katerem ocenimo pretekle in se dogovorimo za bodoče aktivnosti, letos v februarju pa smo imeli volilni zbor članov KO ZB za vrednote NOB Birčna vas. Poročili predsednika in blagajničarke za preteklo leto ter Program aktivnosti za 2026 so člani potrdili. Izvolili smo tudi novo – staro vodstvo KO ZB NOB Birčna vas.

Zaslužni so prejeli priznanja in zahvale. Pisno zahvalno listino ZB NOB NM za aktivno delovanje v KO ZB NOB Birčna vas je prejela Mirica Golob, za sponzorstvo in donacije pa KS Birčna vas, Aleš Bogataj in Jože Muhič. Darja Marjanovič je prejela bronasto plaketo ZZB NOB SLOVENIJE za predano, aktivno in uspešno utrjevanje vrednot NOB ter za povezovanje raznih društev v lokalnem okolju.

Praporščak Aleš Bogataj je kot donator izpolnil obljubo in majice razdelil članom, ki so jih lani naročili.

Od članov, ki majice še niso naročili, smo pridobili podatek o velikosti in majice naročili tudi za njih. Nekaj jih imamo še na zalogi.

Še kratek povzetek iz poročila o opravljenih aktivnostih v KO ZB NOB Birčna vas ter udeležbi praporščaka s praporom in članov na spominskih prireditvah.

V četrtek, 10. 7. 2025, so potekali pohodi in spominska slovesnost v Velikem Podljubnu ob 82. obletnici tragičnih

dogodkov v tej vasi. Člani Združenja borcev za vrednote NOB Novo mesto, ki delujemo v krajevnih organizacijah Birčna vas, Podgrad in Uršna sela ter občinski organizaciji Dolenjske Toplice, in člani Združenja borcev za vrednote NOB Straža smo skupaj pripravili in izvedli pohode po poteh spominov in tovarištva ter spominsko slovesnost pri spomeniku NOB v Velikem Podljubnu, MO Novo mesto. Pridružili so se še člani Društva za vzdrževanje partizanskih grobišč v Rogu.

Pri spomeniku NOB smo se poklonili padlim borcem in obudili spomin na

tragičen dogodek pred 82 leti v tej vasi. Imeli smo kratek kulturni program in več pozdravnih govorov.

V četrtek, 23. 10. 2025, je bila v spominskem parku NOB na Ruperč Vrhu slovesnost ob Dnevu spomina na mrtve. Pred tem smo s cvetjem uredili grobišče 12 partizanov in uredili spominski park NOB. Dogodka se je udeležilo skupaj 88 oseb: krajanji, praporščaka, PS Kronce in učenci POŠ Birčna vas.

Govor je imela predsednica Sveta KS Birčna vas ga. Majda Meštrić, ki je izpostavila vrednoti, kot sta svoboda in mir. Program je povezovala učenka Isabela Darja Bogataj. V programu so sodelovali učenci OŠ Šmihel, podružnična šola Birčna vas z učiteljicama in pevska skupina Kronce z Uršnih sel.

Spominsko slovesnost so pripravili krajanji, člani KO ZB za vrednote NOB Birčna vas in Svet KS Birčna vas, sodelovali pa so tudi krajanji z Uršnih sel. Vreme se nas je usmilo, dež je ponehal dobro uro pred slovesnostjo in nadaljeval kmalu po koncu prireditve.

Praporščaka Aleš Bogataj in Drago Smrekar s praporom KO ZB NOB Birčna vas sta bila na spominskih prireditvah v naši bližnji okolici in naših spominskih slovesnostih v Velikem Podljubnu in na Ruperč Vrhu (Aleš je bil zadržan in nadomestil ga je Uroš Bogataj).

Člani so se udeleževali spominskih prireditev, kot so Dražgoše, Javorovica, Lirika upora, Dan OF in Dan zmage, pohoda NM v žici, srečanje članov ZB pri Bazi 20, na Frati, Bučki, Gornjih Lazah in Lokvah pri Črnomlju ter bili tudi na drugih prireditvah po Sloveniji ter v NM in okolici.

Skrbimo za spominska obeležja NOB

v naši KS Birčna vas in urejamo okoliš spominskega parka NOB na Ruperč Vrhu. Letos je v načrtu tudi čiščenje spomenika in obnova črk.

Žal dve pokončni šini še vedno samovata ob progi pod Starim Ljubnom brez napisa PARTIZANSKI PREHOD 1941–1945 in peterokrake zvezde. Slika lahko vidite na zadnji strani Šuma sekvoj.

V KO ZB NOB Birčna vas je 45 članov in članic vseh starostnih obdobj. Prevladujejo starejši člani.

Tudi letos bomo povabili člane in članice ter krajanje na pohod po poti spominov in tovarštva od Ruperč Vrha do Velikega Podljubna ter na spominsko slovesnost ob Dnevu spomina na mrtve na Ruperč Vrhu.

Bogdan Mali

Priznanje Darji Marjanović

Skupščina Združenja borcev za vrednote NOB Novo mesto je sprejela sklep, da se BRONASTO PLAKETO ZZB NOB SLOVENIJE v letu 2026 podeli DARJI MARJANOVIĆ z Ruperč Vrha.

Priznanje ji je bilo vročeno na njenem domu 31. marca 2026.

V obrazložitvi je bilo navedeno, da ZZB NOB Slovenije njeno delovanje ceni kot predano, aktivno in uspešno pri utrjevanju zgodovinske resnice, vrednot in dosežkov NOB slovenskega naroda.

Priznanje prejema za dolgoletno prizadevano delo v KO ZB za vrednote NOB Birčna vas in organih Združenja borcev za vrednote NOB Novo mesto ter za prizadevanje pri povezovanju raznih društev v lokalnem in širšem okolju.

Bogdan Mali

LD Padež praznuje 80. obletnico delovanja

Ob praznovanju visokih obletnic se običajno oziramo nazaj na prehojeno pot, polno nepozabnih trenutkov, nešteti zgodb, lovskega tovarštva, prijateljstva in skupnih dosežkov.

Lovska družina Padež je nastala z združitvijo štirih lovskih družin: LD Birčna vas, LD Podgrad, LD Radoha in LD Padež, ki so bile ustanovljene leta 1946 in skupaj pokrivalo področje sedanje LD Padež. Torej lahko reče-

mo, da naša LD deluje 80 let. Že od ustanovitve so imeli naši predhodniki ambiciozne načrte. Poleg osnovne skrbi za gospodarjenje z divjadjo in skrbi za okolje so kupovali zemljišča ter gradili lovske kočice in ostale objekte, potrebne za delovanje in razvoj LD.

Celotno lovišče Lovske družine Padež obsega 6651 ha, od tega imamo 6028 ha lovne površine. Lovišče je razdeljeno na tri revirje. Lovska družina Padež leži na desnem bregu reke Krke in se razprostira na območju doljenjskega gričevja, deloma sega tudi v predgorski in srednjegorski pas. Mejimo z LD Toplice, LD Smuk-Semič, LD Suhor, LD Gorjanci in LD Novo mesto. Središče lovske družine je v Padežu, kjer imamo dve lovski koči, večji nadstrešek s kaminom in od leta 2013 tudi strelišče na glinaste golobe. Družina je že leta 1972 razvila svoj prvi lovski prapor, ki je sedaj shranjen v vitrini v lovski koči. Drugi prapor pa je bil razvit ob odprtju strelišča na glinaste golobe leta 2013.

V LD Padež imamo relativno bogato lovišče z visoko divjadjo, saj ima le-ta

dobre naravne pogoje. V preteklosti je bila srnjad najštevilčnejša divjad. Stalež srnjadi se je s povečanjem jelenjadi, divjih prašičev in v zadnjem času tudi s povečanjem staležu plenilcev močno zmanjšala. Danes imamo v lovišču največ divjih prašičev, ki nam povzročajo največ težav zaradi škode, ki jo povzročajo na kmetijskih površinah.

Kljub časom, ki niso naklonjeni nepridobitnim dejavnostim, poskušamo v kar največji meri ohraniti tradicijo lova. Bogate izkušnje naših izkušenih članov prenašamo na nove. Želimo si, da bi v svoje vrste v prihodnje sprejeli še veliko novih lovskih tovarišev. Le tako bomo uspeli ohraniti lovsko tradicijo za prihodnje rodove in skrbeli za sožitje ljudi z naravo. **Ladislav Vesel**

V Padežu gostili državno prvenstvo v lovskem strelstvu

Zadnji vikend avgusta v preteklem letu smo v Padežu gostili državno prvenstvo v lovskem strelstvu za veterane in super veterane.

Tekma je v Padež privabila številne strelce in ljubitelje lovstva iz vse Slovenije. Za organizacijo strelske prireditve smo v lovski družini vložili velike napore ne le v organizacijo prvenstva v strelski

kombinaciji, ampak tudi v pripravo primernih pogojev za tekmovanje. Preurediti smo morali strelišče na glinaste golobe, da smo zadostili pravilom o izvedbi lovskih strelskih prireditev. Uredili smo nadstrešek na strelišču za malokalibrsko puško in postavili zaščitni zid pri kuhinji ter tako poskrbeli za večjo varnost tekmovalcev in gledalcev. V popravila in izboljšave naše infrastrukture smo vložili preko 6.000 evrov. Na prvenstvu je od 98 prijavljenih nastopilo 91 strelcev.

Tekmovanje je minilo v športnem in prijateljskem duhu, za kar gre zahvala vsem udeležencem. Lovci smo poskrbeli za odlično organizacijo, dobro pripravljena strelišča in odlično kulinariko. Prvenstvo je svečano odprl podžupan Mestne občine Novo mesto Peter Kostrevec skupaj s predsednikom Lovske zveze Slovenije Alojzom Kovšco in predsednico KS Birčna vas, gospo Majdo Meštrič. Tekmovalce so pozdravili tudi starešina LD Padež Ladislav Vesel in lovski registri.

Društvo upokojencev Novo mesto, poverjeništvo Birčna vas

Upokojenci iz naše KS smo včlanjeni v DU Novo mesto in delujemo kot poverjeništvo le-tega, kar pomeni, da se lahko udeležujemo vseh aktivnosti, ki jih organizira DU Novo mesto, hkrati pa lahko kot poverjeništvo delujemo tudi samostojno in sami organiziramo dejavnosti, ki si jih želijo naši člani in za katere imamo možnosti v našem okolju.

Naši člani se udeležujejo določenih aktivnosti, ki jih organizira DU Novo mesto. To so predvsem izleti, letovanja, ogled gledaliških predstav, meddruštveni pohodi ... Člani DU Novo mesto so o vseh dejavnostih obveščeni preko elektronske pošte in preko glasila Sopotja. Glede na veliko količino aktivnosti, ki jih organizira DU Novo mesto, pa je udeležba naših članov zelo slaba.

Poleg aktivnosti, ki jih organizira matično društvo, pa imamo v poverjeništvu tudi nekaj svojih dejavnosti.

Pohodniška skupina se vsak četrtek ob 8.00 zbere na železniški postaji v Birčni vasi. Udeleženci se sproti dogovorijo za traso. Navadno po naši KS, občasno pa se dogovorijo za pohod izven KS (z vlakom ali lastnim prevozom). Zadnji tak pohod je bil 7. marca, ko se je devet naših članov udeležilo Jurčičevega pohoda.

Med naše dejavnosti pa spadata tudi pikado, ki je vsako sredo ob 16.00 v gasilskem domu v Stranski vasi, in namizni tenis vsak četrtek ob 19.00,

prav tako v gasilskem domu v Stranski vasi. Število udeležencev na obeh dejavnostih je glede na število članov zelo majhen.

V KS imamo možnosti za druge aktivnosti, ki bi jih lahko organizirali za naše člane ali krajanje, če bi le-ti pokazali interes. To je balinanje (balinišče v Birčni vasi), petanka (podobno balinanju, lahko se igra na kakršnikoli podlagi), štrbunk itd. V dvorani gasilskega doma v Stranski vasi igramo tudi badminton, v letošnjem letu bomo začeli tudi s kolesarskimi izleti.

7. aprila smo imeli predstavitev dolgotrajne oskrbe, ki ga je za naše člane in ostale krajanje organiziralo DU Novo mesto, za kar se moram zahvaliti predsedniku DU Novo mesto Stanetu Žagarju. Dolgotrajno oskrbo sta predstavili dve predstavnici ministrstva za dolgotrajno oskrbo. Predstavitve se je udeležilo 49 oseb pretežno iz naše KS, kar je bilo kar veliko presenečenje za obe predstavnici iz ministrstva, ki sta nam predstavili dolgotrajno oskrbo, saj na tako veliko občinstvo nista navajeni.

Branko Jenič

90 let življenja

Ana Erjavec

Rojena je bila 16. 6. 1935 v Gabrju pod Gorjanci. Že v otroštvu jo je spremljalo kruto obdobje vojne. Po vojni se je leta 1946 v obdobju agrarne reforme njena družina s štirimi otroki preselila na Štajersko v bližino avstrijske meje, v Šentilj. Tudi tu je vsa njena družina videla in doživela marsikaj.

Po vojni, leta 1953, so na Ruperč Vrhu odprli kmetijsko posestvo in takrat so se starši in otroci vrnili v domače okolje, kjer sta se zaposlila njena starša.

Anica se je leta 1965 poročila z Miho Erjavcem in v družini sta se jima rodili hčerki Mihelca in Anica. Tudi Ana se je zaposlila na posestvu Ruperč Vrh. Kasneje si je kruh služila v IMV ter šiviljskem podjetju Rog. Tudi ona je, kot mnoge mame, po rojstvu otrok ostala doma.

Kasneje jo je huda bolezen prisilila, da se je invalidsko upokojila.

Sedaj na Ruperč Vrhu živi z družinama Mihelce in Anice.

Ne smemo pa pozabiti njenih aktivnosti v PGD Stranska vas vse od začetka gradnje gasilskega doma, saj je gasilka že več kot 80 let.

Naj njena življenjska energija traja čim dlje!

Besedilo in foto: Majda Meštrić

Janez Hrastar

Takoj po novem letu smo se oglasili na Vrhu pri Ljubnu, kjer je Janez Hrastar praznoval svoj 90. rojstni dan.

Rodil se je 1. januarja 1936 na Vrhu pri Pahi v družini s sedmimi otroki, ki so vsi dočakali visoko starost.

Leta 1961 se je poročil s Štajnerjevo Joži in se preselil k njej v Vrh pri Ljubnu. V zakonu, ki traja že več kot 65 let, sta se jima rodila hči Renata in sin Ivan. Ivan

je večji del aktivnih let delal v Novolesu, seveda pa tudi doma na kmetiji, ki jo sedaj vodi sin.

Z veseljem smo mu voščili ob tako visokem jubileju, saj to ni dano vsakomur. Večkrat se je že potrdilo, da življenje z veliko preizkušnjami človeka okrepi.

Besedilo in foto: Majda Meštrić

Antonija Bukovec

V Birčni vasi živi gospa, ki je 14. 4. 2026 praznovala 90. rojstni dan. Bukovčeva Tončka, kot ji rečemo domačini, se je rodila v Velikem Podljubnu v Grandovčevi družini s tremi otroki. Imela je še dva brata.

V rojstnem kraju je spoznala tudi svojega življenjskega sopotnika Petra Bukovca. Leta 1959 sta si ustvarila družino, ki se jima je povečala s hčerkama Jožico in Mojco. Sprva so živeli v Novem mestu. Kasneje, v začetku sedemdesetih let, sta si v Birčni vasi zgradila hišo, v kateri danes živi z Mojčino družino.

Tako kot je bil njen pokojni mož, je tudi ona velika ljubiteljica narave. Vsak dan si popestri s sprehodi.

Želimo ji, da ji bo dano čim dlje dobiti pozitivno energijo iz narave.

Besedilo in foto: Majda Meštrić

Slane rolade

Pestro dogajanje v Društvu kmečkih žena

Nagrajenci z vsemi točkami

V Društvu kmečkih žena NM smo leto 2026 začeli zelo aktivno.

Na začetku leta smo imeli zdravstveno predavanje na temo **Pedikura in nega stopal za vsako žensko**. Da smo izkoristili prijetno s koristnim, smo izvedli še letni zbor članov. Na njem so nas z ubranimi glasovi lepo razveselili člani pevske skupine **Pletenica, ki deluje v okviru DKŽ NM**. Njeni člani so **povečini krajanji KS Birčna vas**.

Začeli smo tudi z intenzivnimi pripravami na naš najbolj odmeven dogodek, to je 16. državna razstava in ocenjevanje pletenic v Prečni v Domu krajanov 14. in 15. februarja. Trud je obrodil sadove, saj smo v ocenitev prejeli kar 54 pletenic. Izdelke je ocenila strokovna komisija in podelila 28 zlatih, 20 srebrnih, 4 bronasta priznanja in dve zahvali za sodelovanje. Prav vsi sodelujoči so prejeli tudi lepe praktične nagrade. Na slovesni podelitvi je sodelovala tudi pevska skupina Pletenica.

Zelo lepo so bile obiskane kuharske delavnice, ki smo jih izvedli v Domu krajanov v Prečni. Teme letošnjih delavnic so bile slane rolade, pekovsko pecivo, domača pašteta, razkopana sarma, kremne rezine, princes krofi in jabolčni zavitek.

Na letošnji spomladanski ekskurziji smo si ogledali Koper z okolico. V Zeliščnem raju Slovenske Istre smo nabrali izredno zanimivo in nadvse koristno novo znanje za ohranitev in izboljšanje našega zdravja.

Prisrčno vabljeni nove članice.

Besedilo in foto: Štefka Vidic

Zeliščni raj Slovenske Istre

Šola zdravja v Birčni vasi – gibanje, zdravje in druženje

V Birčni vasi že osem let deluje skupina 13 vztrajnih članov Društva šole zdravja s sedežem v Črnomlju.

Člani skupine vsak dan skrbimo za svoje telo, dobro počutje in medsebojne odnose.

Ne glede na letni čas ali vreme se zbiramo na prostem, kjer izvajamo vadbo

po metodi 1000 gibov dr. Grishina.

Gre za celostno obliko gibanja, ki vključuje raznolike vaje za ohranjanje gibljivosti, ravnotežja, moči in koordinacije. Redna vadba nam udeležencem pomaga ohranjati vitalnost, zmanjšuje tveganje za poškodbe ter prispeva k boljšemu splošnemu zdravju.

Naše druženje ni le telovadba. Vsakodnevna srečanja so postala tudi pomemben socialni dogodek, kjer se krepijo prijateljstva, izmenjujejo izkušnje in ohranja dobra volja. Prav ta povezanost je eden ključnih razlogov, da skupina vztraja že toliko let.

Člani poudarjamo, da nam gibanje na svežem zraku daje energijo za vsakdan, hkrati pa predstavlja tudi priložnost za pobeg od vsakodnevnih skrbi. Naš zgled dokazuje, da so redna telesna aktivnost, skrb za zdravje in družabnost lahko preprosti, a izjemno učinkoviti recepti za kakovostno življenje.

Naj bo naša zgodba spodbuda in povabilo vsem, ki bi želeli začeti. Nikoli ni prepozno, vsak trenutek je lahko nov začetek.

GSM: 041 621 214, e-mail: ankaponikvar@gmail.com

Ana Ponikvar, vodja skupine in namestnica vodje podružnice Novo mesto

Obiskali smo sošolke na Ptuj

Obiskale so nas maškare.

Mari Jakše

– dobitnica občinskega priznanja

Letos je bila ob prazniku Mestne občine Novo mesto na predlog lokalne skupnosti in nekaterih društev nagrajena tudi Mari Jakše, doma iz Malega Podljubna.

Strinjamo se, da si priznanje v obliki grba MO Novo mesto zasluži, in sicer za izjemen odnos in dolgoletno prizadevnost pri delovanju v društvih ter v širšem lokalnem okolju Mestne občine Novo mesto. S svojim delom in sodelovanjem tudi pripomore k popularizaciji kmetijstva, ki skrbi za našo prehrano. Moramo se zavedati tudi svojih korenin in tradicije, kar Mari vestno dokazuje.

Ob raznih druženjih nas razveseli s svojimi dobrotami. Nikoli ji nobene stvari ni težko narediti. S tem je vzor ostalim krajanom, še zlasti mlajšim.

Ob prejetju priznanja ji iskreno čestitamo in želimo, naj v krogu svoje družine in širše še dolgo oddaja svojo pozitivno energijo. **Majda Meštrić**

Mari ob podelitvi

Mari z možem Jožetom

Skrbimo za razgibano telo

S **Šolo zdravja** nadaljujejo tudi v Stranski vasi, kjer se telovadi vsak delovnik ob 8.00 pred gasilskim domom.

Sv. Florijan na Cerovcu

Cerkev sv. Florijana stoji sredi travnikov na robu naselja, pogled pa se odpira proti sv. Vidu na Ljubnu.

V pisanih virih se cerkev na Cerovcu prvič omenja leta 1581, ko je vizitator

oglejskega patriarha škof Pavel Bizancij napravil popis vseh cerkev na Kranjskem. Vizitator jo omenja kot cerkev sv. Ahaca. Valvasor o njej molči, znova se omenja kot cerkev sv. Florijana šele v popisu inventarja šmihelske župnije leta 1823. Glavni oltar je nastal v 19. stoletju. V glavni niši stoji kip rimskega vojščaka, sv. Florijana, ki z eno roko neustrašno zliva golido vode na gorečo hišo, v drugi pa drži vihrajoč prapor. V atiki je dokolenski kip sv. Janeza Evangelista s kupo, iz katere se izvija kača. V cerkvi so tudi trije kipi umeetniške vrednosti kartuzijana iz Pleterij

p. Wolfganga Koglerja (1913–1993), ki prikazujejo sv. Devico Marijo, sv. Jožefa delavca in križanega Kristusa.

Vsako leto ob bližnji nedelji goda zavetnika cerkve, sv. Florijana, se pred cerkvijo pri blagoslovu zberejo gasilke in gasilci bližnjih PGD. Ob postroju prejmejo blagoslov, nato pa sledi sv. maša v čast sv. Florijanu, da bi nas obvaroval pred časnim in večnim ognjem. Letos se je Florijanovega žegnanja udeležilo lepo število ljudi ter člani PGD iz Šmihela, Lakovnic, Podgrada in Stranske vasi. Sv. Florijan – prosí za nas!

župnik **Štefan Hosta**

Miklavž je obiskal otroke v cerkvi v Stranski vasi. Zahvala vsem krajanom, ki prispevajo, da Miklavž vsako leto razveseli okoli 50 otrok.

Blagoslov konj, vode in soli na Štefanovo v Stranski vasi.

Otroci že več kot 20 let v maju častijo Marijo pri križu na Lakovnicah. Tudi letos se nas zbere veliko število, molimo, pojemo in se družimo ob Mariji in Jezusu. Ob slabem vremenu nas tople sprejmejo v hišo Hutevčevi, za kar se jim iz srca zahvaljujemo.

Podružnična šola v Birčni vasi

Sekvoja še šumi, a se suši ...

S tretješolci smo se na lep sončen dan odpravili do sekvoje na Ruperč Vrh. Nekaterim učencem je kraj že znan, drugi so ga videli prvič. Ob prihodu na grič je učence sekvoja očarala s svojo velikostjo. Učenci so stopili do nje in jo objeli ter dejali, da je res mogočna. Okoli njenega debla je z razširjenimi rokami stopilo 9 učencev. Slišali so se različni komentarji: »Kako je topla.« »Kako je prijetna.« »Jaz bi tukaj ležal in bral.« »A bomo še kdaj lahko prišli

sem?« Zazrli smo se v njeno krošnjo in občudovali njeno višino.

Sekvoja pa je kljub svoji mogočnosti nekako žalostno stala pred nami. Pod njo so bile odpadle suhe veje, ki so na tla padle med hujšim vetrom. Njene nekdanje mogočne zelene veje so bile gole in osušene. Izgleda, da je, kot zadnja borka, podlegla tudi ona. Razmere za rast na tem področju zanj niso najbolj ugodne. Kot najvišja stvar na griču je prva, ki jo strela oplazi. Vendar vztraja in bo vztrajala še nekaj časa, dokler se ne bo dokončno posušila. Kar malo žalostni smo postali, ko smo videli, da se sekvoja počasi, a vztrajno od nas poslavlja.

Ob vsem tem malodušju pa nas je v dobro voljo spravil Tim, ki živi v bližini. Dejal je: »Pa saj smo posadili novo, bo pa tista zdaj rasla.« Nemudoma nas je odpeljal do štora, ki priča, da je tukaj nekdanje stala še ena sekvoja. Zraven štora je stala nova, majhna, a živahna sekvoja. Njene veje so mlade, a zelene in polne življenja. Živahno poplesuje v ritmih vetra in vsak dan raste. Ji bo uspelo kljubovati naravi, ljudem, spremembam, slabim tlom? Daje nam upanje, da bo nekoč tako mogočna, kot njene prednice.

Ogledali smo si tudi ruševine gradu Ruperč vrh, ki so vsako leto bolj prerasle z grmovjem in trnjem. Težko smo si predstavljali, da so na tem griču v preteklosti stali grad, konjušnica in kapela. Da si je graščak posadil sekvoje in drevored ter užival na tem prelepem koščku zemlje. Vsi učenci so si želeli, da bi lahko stopili nazaj v preteklost in to doživeli tudi sami.

Prelep kotiček v naši krajevni skupnosti, ki morda nekoliko tone v pozabo. Sklenili smo, da se bomo sem večkrat vrnili. Pogledali bomo, če je babica sekvoja še tam, ter pokukali k vnučki sekvoji, če je pridobila kak meter v višino in kak centimeter v debelino. Ozrli se bomo tudi k ruševinam in preverili, če je odpadel še kak kamen ali zrasel kak nov grm ter skrtil zgodbo, ki je bila v preteklosti tako čudovita.

Zapisala: **Mojca Pirc**

Red je vedno pas pripet

»Samo do babice skočimo, saj se ne rabiš privezati, je blizu.« Vse prepogosto morda izrečemo to ali tej podobno poved in ne pomislimo, da je vožnja z avtomobilom lahko vedno nevarna. Ne moremo predvideti, kaj se nam lahko zgodi. Pot, ki se nam zdi najbolj varna, je lahko ravno tisti dan spolzka. Morda bo ravno po njej pripeljal nepremišljen ali celo vinjen voznik, ki bo našo usodo žalostno zapečatil.

Mnogo zgodb smo slišali pri pouku, ko smo se pogovarjali o varni vožnji. V letošnjem letu smo se vključili v projekt Pasavček, ki nas spodbuja in opominja k pravilni rabi varnostnega pasu in uporabi otroškega sedeža. Učenci so imeli več nalog. Ena izmed njih je bila, da so skupaj s starši 10 dni spremljali svoja potovanja ter poskrbeli, da so bili vsi varno in pravilno pripeti. Če je bilo temu tako, so dobili žig.

V okviru projekta smo na šolo dobili demo sedež, s pomočjo katerega smo pokazali pravilne in nepravilne načine privezovanja v avtu. Ugotovili smo tudi, kako nevarno je, če med vožnjo noge dvigujemo na armaturo ali na sedež pred nami. Učence smo izmerili in ugotavljali, kdo se lahko v avtomobilu že vozi brez otroškega sedeža in kdo še ne.

Ob koncu smo sklenili, da bomo ve-

dno opozarjali svoje starše in sorodnike na vestno uporabo varnostnega pasu. Naše življenje je namreč že samo po sebi kratko, zato si ga ne krajšajmo po nepotrebnem.

Zapisala: **Mojca Pirc**

Radi smo v naravi

Na naši podružnici radi veliko časa preživimo zunaj ne glede na vreme. Ugotovili smo, da je narava najboljša učilnica. Zelo radi se zadržujemo v bližnjem gozdčku, kjer gradimo hišice za škrate, bivake iz vej ali se igramo kmetijo. Naša domišljija ne pozna meja. Zaradi tega včasih domov pridemo malo manj čisti, a zadovoljni. Pred šolo imamo sedaj tudi učilnico na prostem, ki jo radi izkoristimo za delo.

Včasih odidemo tudi malo dlje. Letos smo imeli kar nekaj zanimivih aktivnosti, saj smo na primer imeli skupni pohod z učenci iz matične šole, obiskali smo čebelarški dom, obiskali so nas gasilci, odšli smo na smučanje ter tek na smučeh.

Radi ustvarjamo

Učenci na šoli zelo radi likovno ustvarjamo. Med letom je nastalo veliko zanimivih likovnih izdelkov. Celotna podružnica je ustvarjala na temo čebel, naravnih nesreč ter tematiko Franceta Prešerna. Poleg likovnih je čez leto nastalo tudi nekaj zanimivih literarnih del.

Filip

Filip, moj mlajši brat
Ima čokolado rad
Lizike tu pa tam
In bonbone vsak dan
Pomagam mu še jaz, da hitro mine čas.
Erik Jerič, 3. a/p

Noč

Neka šolska kuharica je sanjala, da se zažgala je pica.
Neka učiteljica je sanjala, da je grlica.
Neka deklica je sanjala, da je kraljica.
Nek čuden gospod je sanjal, da je golob.
Nek zombi je sanjal, da je rešilni kombi.

Neka roža je sanjala goža.
Neka banana je sanjala, da je savana.
Adam Rifelj, 3. a/p

Teško je biti lovec

Ah, težko je lovec biti,
Ker se moraš po gozdu poditi.
Vsak dan moraš iti v gozd,
Ker moraš stražiti
In merjasce iz koruze poditi.
Tim Bedek, 3. a/p

Dobil sem skakača

Že dolgo sem si želel, da bi imel hišnega ljubljence. Ta želja se mi je uresničila ravno na moj 11. rojstni dan.

Dobil sem skakačici Skippy in Kitty.

Mami in ati sta me prišla iskat k mojemu prijatelju v Stransko vas. Iz zadnje vrste v kombiju sem slišal čudno praskanje. Ko smo prispeli domov, sem pogledal v zadnjo vrsto in zagledal kletko. V njej je bila škatla. Bil sem zelo vesel, saj sem vedel, da je nekaj živega

notri. Kletko sem odnesel v svojo sobo. Bil sem prepričan, da je notri hrček. Kletko sem nastlal in previdno odprl škatlo. Ven sta prišli dve živalci, skakačici. Takoj sem jima dal imeni, Skippy in Kitty. Ena je bila takoj živahna, druga pa bolj sramežljiva. Pobožal sem ju in ves vesel odšel spat.

Bil sem zelo vesel, ker sem dobil žival. Živalci sta bili na začetku bolj prestrašeni, potem pa sta se udomačili. Ponoči sedaj pridno kopljeta in glodata ter sta precej glasni. Če jima ponudim roko, splezata nanjo in ju lahko božam. Ta dan mi bo ostal v spominu, ker se mi je uresničila moja največja želja.

Polde Pirc, 5. a/p

Urška se zaljubi

Nekega poletnega večera je prišla Urška, najlepša v deželi. Bila je nesramna in z nobenim ni hotela plesati. Ko je prišel neznani fantič, ga je Urška nekaj časa gledala. Prišel je do nje in jo vprašal, če bi plesala z njim. Urška se je strinjala in plesala sta zelo hitro. Vsi so utihnili in se čudili. Urška in povodni mož sta kar poletela in čof, že ju ni bilo več. Urška je postala morska deklica, s povodnim možem sta se poročila. Čez devet mesecev je Urška dobila tri otroke, dala jim je ime Ana, Jožef in Milka. Čez nekaj let, ko je bila stara 88, je umrla. Imela je zabavno življenje.

Anika Pirc, 4. a/p

Čebelarški dan

Čistilna akcija

Vsako leto se Podružnica Birčna vas v sodelovanju s KS Birčna vas in Komunalo udeleži čistilne akcije. Z akcijo želimo učence spodbuditi h kritičnemu razmišljanju glede odlaganja odpadkov ter jih učiti pravilnega rokovanja z odpadki. Skrb za okolje je namreč ena od najpomembnejših stvari, za

katero bi želeli, da jo mladi osvojijo in ponotranjijo.

Tudi letos smo z učenci odšli v bližnji gozd in okolico ter pobrali smeti, ki so ležale tam. Našli smo nekoliko manj smeti kot pretekla leta, kar kaže na to, da morda ljudje malo bolj odgovorno delamo z odpadki ali pa nas je pri čiščenju že kdo prehitel. Glede na izkušnje učencev, ki so povedali, da so že skupaj s starši pobirali smeti ter da so videli veliko pločevnik in ostalih odpadkov, ki so ležali ob cesti, nas vseeno skrbi, da miselnost ljudi še vedno ni takšna, kakršna bi želeli, da je.

Akcije se bomo z veseljem udeležili tudi prihodnja leta. Vsem pa toplo polagamo na srce, da ne razmišljamo samo za ta trenutek, v katerem živimo, pač pa pogledjmo tudi bolj daljnoročno, kakšno okolje bomo pustili za sabo in v kakšnem okolju bodo zato živeli naši zanamci.

Zagotovo si želimo, da bi imeli čisto vodo in zrak ter rodovitno prst, ki bo obrodila zdrave pridelke.

Zgledujmo se po učencih, ki znajo zelo dobro povedati in razložiti, zakaj smeti sodijo v koš.

Mojca Pirc

Omara

V omari polno raznih je stvari.
V njej so hlače, majc'e tri.

Danes pa je prišel dan,
ko omara bo šla stran.

Mama se je razjezila,
dva kozarca je razbila.

Očka se je zasmeljal,
skoraj v hlače se ...

Mama se je pomirila,
omara pa se je vrnila.

Tilen Zupančič

Nastop v DSO

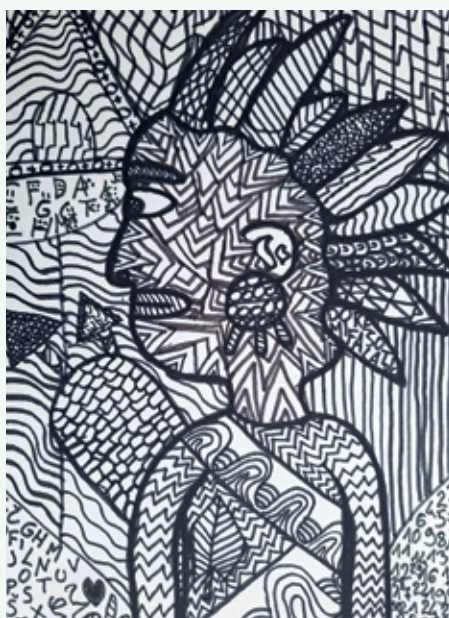
Brina Štamcar, 2. a/p

Jan Rifelj, 1. a/p

Manca Jerič, 2. a/p

Iza Jeralič, 5. a/p

Kataleja Hrovat, 2. a/p

Mia Primc, 3. a/p

Žana Hutevec, 3. a/p

Svit Lužar, 4. a/p

V šoli

V šolo zjutraj pridemo,
ko iz avtobusa izstopimo.

Pri pevskem zboru pojemo,
pri likovni pa ustvarjamo.

Ko pride matematika,
Zoja pravi ha-ha-ha.

Ko pride pa slovenščina,
vsi beremo na glas.

Vse smo že končali,
le šport še čaka nas.

Po športu pa za nas
je kosila čas.

Zoja Bartolj,
Ula Novak,
Vida Jakše

»Seneni nahod«

Seneni nahod, strokovno imenovan alergijski rinitis, je zelo pogosta težava, ki prizadene veliko ljudi, zlasti pomladi in poleti.

V razvitem svetu se pojavi pri 10–30 % prebivalstva, zbolijo lahko tako otroci kot tudi odrasli. Pri alergijskem rinitisu gre za alergijsko reakcijo telesa na snovi v zraku (t. i. inhalatorne alergene), kot so beljakovine pršice hišnega prahu, živalska dlaka, pelodi rastlin in plesni. Ob stiku alergena z nosno sluznico se v njej razvije vnetje. Kadar so težave sezonske, sprožene s cvetenjem dreves, trav, plevelov, govorimo o senenem nahodu. Pri alergiji na pršico hišnega prahu se težave po navadi pojavljajo preko celega leta in niso vezane na letni čas.

Od januarja do marca so vzrok sezonskega rinitisa pelodi leske in jelše, od marca do maja pa pelodi breze, manj pogosto so vzrok tudi drugi pelodi. V zgodnjem poletju so vzrok rinitisa pelodi trav in žit, v sredini poletja pelodi kislic in plevelov, v poznem poletju in jeseni pa vodilno vlogo prevzamejo pleveli in plesni. Natančnejši koledar cvetenja je opisan na spodnji sliki Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano.

Ko oseba s senenim nahodom vdihne alergene, njen imunski sistem pretirano reagira. Telo začne sproščati snovi, kot je histamin, kar povzroči značilne simptome. Klinični simptomi in znaki vključujejo srbenje v nosu, kihanje, izcedek iz nosu in slabše prehodni nos, lahko tudi pordelost, solzenje in srbenje oči. Poleg značilnih simptomov oči in nosu se lahko pojavi tudi suh, dražeč kašelj, srbenje v področju žrela in trdga neba in sinuzitis. Pri hujših oblikah alergijski rinitis spremlja tudi splošno slabo počutje, glavoboli in celo bolečine v sklepih. Dolgotrajno alergijsko vnetje v nosni sluznici lahko povzroči nastanek nosnih polipov.

Kako razlikovati med senenim nahodom in navadnim prehladom? Seneni nahod običajno traja dlje časa kot prehlad, ki načeloma traja največ 10–14 dni. Bolezenski znaki pri alergijskem rinitisu so bolj izraziti na prostem in morda ob vetrovnem vremenu, medtem ko so znaki navadnega prehlada neodvisni od okolja. Prav tako je izcedek iz nosu pri

senenem nahodu voden in prozoren, pri prehladu, ki je posledica virusne okužbe, pa je pogosto gostejši in obarvan rume-no ali rjavo.

Postavitev diagnoze je klinična, seveda pa lahko opravimo tudi alergološke teste, s katerimi ugotavljamo, na katere alergene je bolnik občutljiv. Na mestu so seveda kožni testi, včasih tudi dokaz alergije z analizo specifičnih protiteles v krvi. Glede na bolnikovo pripoved usmerimo testiranja na alergene, katerim je oseba izpostavljena vse leto, doma ali pri delu, ali na sezonsko prisotne alergene.

Najpomembnejši korak je izogibanje alergenu, kar pa velikokrat ni popolnoma mogoče. Osnovna zdravila, ki jih uporabljamo, so antihistaminiki (npr. Claritine®, Flonidan®, Alerius®, Zyrtec® ...), ki zavirajo delovanje histamina, ki se sprošča ob reakciji na alergen. Antihistaminik bo ublažil srbečico, kihanje, izcedek iz nosu oz. oči, jemljemo ga lahko po potrebi ob pojavu simptomov in znakov ali v naprej ob predvidenem stiku ali redno. Poleg tega so potrebna še nosna pršila glukokortikoidov (npr. Ava-

mys®, Dymista®, Flixonase®, Mommox®, Nasonex®, Tafen nasal® ...), ki posredno delujejo protivnetno tudi na očesno veznico. Zdravilo učinkuje v nekaj dneh, običajno pa svetujemo uporabo vsaj 3–4 tedne redno vsak dan. Pri izraziti očesni simptomatiki lahko uporabljamo tudi kapljice za oči (npr. Opatanol®, Zaditen®, Alomide®, Emadine®, Alezaksin®...), ki zmanjšujejo težave, kot so srbečica, pekoč občutek v očeh, rdečina in izcedek iz oči. Za dodatno vlaženje očesa lahko uporabimo tudi umetne solze.

Zanimivost: Kot zanimivost omenimo še t. i. navzkrižne alergije. Ljudje, ki so alergični na pelode dreves, lahko razvijejo alergijo v ustih s srbečico in otekanjem (t. i. oralni alergijski sindrom) ob zaužitju koščičastega sadja, jabolka, hruške, lešnikov, orehov, kivija, mešanice karija, janeža in začimb. Tisti, alergični na travne pelode, so navzkrižno lahko alergični na sojo, različne moke, arašide in paradižnik. Ta pojav se imenuje navzkrižna reaktivnost, ko imunski sistem reagira na snovi, ki so si strukturno podobne, čeprav so izvorno popolnoma različne.

Lorena Bogataj, dr. med.,
specializantka pediatrije

Izzivi mladostništva

Mladostništvo je precej intenzivno obdobje, zato ni presenetljivo, da se mladi srečujejo z različnimi izzivi.

Nekateri so skoraj univerzalni, drugi pa bolj odvisni od okolja, družbe ali posameznika.

Psihološki in čustveni izzivi

Veliko mladostnikov se sooča z negotovostjo glede sebe – kdo so, kam spadajo, kaj želijo postati. To ni zgolj površinsko vprašanje, ampak del globokega procesa oblikovanja identitete. V tem obdobju se možgani še razvijajo, posebej področja, povezana z uravnavanjem čustev in sprejemanjem odločitev, zato so odzivi lahko bolj intenzivni in nepremišljeni. Notranji konflikti (npr. med željami in pričakovanji okolice) lahko povzročijo občutke zmedenosti, tesnobe ali praznine.

Na primer, 16-letno dekle se začne spraševati, kdo sploh je. En dan jo za-

nimajo umetnost in risanje, drug dan razmišlja o znanosti, hkrati pa čuti, da od nje okolica pričakuje “resno” kariero. Zaradi teh notranjih nasprotij postane pogosto razdražljiva, ima občutek, da ne sodi nikamor, in se včasih umakne od prijateljev. Ne zna še jasno ubesediti, kaj jo muči, zato njena stiska ostaja nerazumljena. Začne pisati dnevnik, kamor zapisuje svoje misli in občutke. Sčasoma začne prepoznavati vzorce – kaj jo vznemiri, kaj jo veseli. Pogovori se tudi s šolsko svetovalno delavko. Kmalu se počuti bolje, saj ubeseditve čustev zmanjša njihovo intenzivnost in pomaga razvijati samorazumevanje. Pogovor z odraslo osebo pa ji prinese perspektivo in občutek, da ni sama.

Pritisk vrstnikov

Občutek sprejetosti je v tem obdobju zelo pomemben, saj mladostniki postopoma preusmerjajo svojo identiteto od družine k vrstniški skupini. Razvojno gledano pripadnost skupini pomeni varnost, zato je zavrnitev lahko doživeta zelo intenzivno. Zaradi tega lahko mladostniki sprejemajo odločitve, ki niso v skladu z njihovimi vrednotami. Pogosto ne gre za neposreden pritisk, temveč za rahle signale (kaj je “kul”, kaj ni), ki močno vplivajo na vedenje.

Na primer, 15-letni fant se druž

s skupino prijateljev, ki ob vikendih pije alkohol. Sam se ob tem ne počuti dobro, vendar se boji, da bo izključen, če zavrne. Ko ga prijatelji večkrat zbadajo (“saj nisi otrok”), popusti in začne sodelovati, čeprav mu to povzroča nelagodje. Navzven deluje sproščeno, v resnici pa čuti notranji konflikt. Zato se nauči preprostih načinov, kako reči “ne” (npr. “ni mi do tega” ali “imam druge načrte”). Postopoma najde tudi prijatelja, ki razmišlja podobno, in skupaj lažje vztrajata pri svojih odločitvah. Tako občutek podpore (tudi ene osebe) močno zmanjša potrebo po prilagajanju skupini, hkrati pa krepi samozavest.

Družbena omrežja

Instagram, TikTok ali Snapchat lahko povečajo primerjanje z drugimi, ker mladostniki vidijo skrbno izbrane, idealizirane trenutke življenja vrstnikov ali vplivnežev. Ker možgani v tem obdobju še posebej močno reagirajo na socialno odobravanje (npr. všečke), lahko to vodi v odvisnost od zunanjega potrjevanja. Krepi se občutek, da drugi živijo bolj zanimivo, uspešno ali srečno življenje. To lahko izkrivlja realnost in vodi do občutka manjvrednosti ali izključenosti, tudi če objektivno ni razloga za to.

Na primer: 17-letno dekle vsak dan preživi več ur na Instagramu in Tik-

Toku. Opazuje vrstnice, ki objavljajo popolne fotografije, potovanja in "idealna" telesa. Čeprav ve, da slike niso vedno realne, se začne primerjati in razvije občutek, da njeno življenje ni dovolj zanimivo. Ko njena objava dobi precej malo všečkov, to dojame kot znak, da ni dovolj priljubljena. Zato si omeji čas na družbenih omrežjih in začne slediti profilom, ki spodbujajo realno podobo telesa in življenja. Del dneva zavestno preživi brez telefona (npr. sprehod, hobi). Dekle opazi, da manj izpostavljenosti idealiziranim vsebinam pomeni manj primerjanja. Aktivnosti v resničnem svetu pa krepijo občutek zadovoljstva in pristne izkušnje.

Šola in pričakovanja

Ocene, izpiti in pričakovanja staršev ali družbe so lahko velik vir stresa, ker mladostniki pogosto še nimajo razvitih učinkovitih strategij za soočanje s pritiskom. Poleg tega se vrednotenje (npr. ocene) pogosto dojema kot merilo osebne vrednosti, ne le znanja. Strah pred neuspehom lahko vodi v odlaganje ali tesnobo, medtem ko stalna usmerjenost v dosežke lahko povzroči izgorelost. Pomembno je tudi, da se v tem obdobju oblikuje odnos do dela, uspeha in lastnih sposobnosti, kar ima dolgoročne posledice.

Na primer, 18-letni fant ima dobre ocene, vendar čuti stalen pritisk, da mora biti odličen. Starši od njega pričakujejo vpis na priznani fakulteto. Pred vsakim testom ga močno stisne v želodcu, težko spi in se boji, da bo razočaral okolico. Čeprav dosega dobre rezultate, nima občutka zadovoljstva, ampak predvsem olajšanje, da je "preživel". Zato si razdeli učenje na manjše korake in si postavi realne cilje (ne vedno popolnost). Z učiteljem in starši se pogovori o svojih občutkih pritiska. Vpelje tudi odmore in čas za sprostitev. Fant ugotovi, da dobra organizacija zmanjša občutek preobremenjenosti, realni cilji pa zmanjšajo strah pred neuspehom. Poleg tega pogovor razbremeni notranji pritisk.

Družinski odnosi

Konflikti s starši ali občutek nerazumevanja so pogosti, ker mladostniki razvijajo potrebo po avtonomiji, med-

tem ko starši pogosto še vedno ohranjajo zaščitniško vlogo. Gre za naraven proces ločevanja, ki pa lahko povzroča trenja. Mladostnik želi več svobode, hkrati pa še vedno potrebuje podporo – to nasprotje lahko vodi v čustvene izbruhe ali umik. Če komunikacija ni odprta, se lahko občutek nerazumevanja še poglobi.

Na primer, 14-letno dekle želi več svobode – iti sama ven, odločati o svojem času in prijateljih. Starši ji postavljajo omejitve, kar ona razume kot nezaupanje. Pogovori hitro prerastejo v prepire ("ti me nikoli ne razumeš"), zato se začne zapirati vase in z njimi deli vedno manj stvari, čeprav bi podporo še vedno potrebovala.

Primer: Nina poskusi mirno razložiti staršem, zakaj ji je pomembna večja samostojnost, in hkrati prisluhne njihovi skrbem. Skupaj določijo nekaj jasnih pravil (npr. ura prihoda domov), ki veljajo za obe strani. Dekle ugotovi, da odprta komunikacija zmanjšuje nesporazume. Ko so pravila dogovorjena (ne pa vsiljena), jih mladostnik lažje sprejme.

Telo in samopodoba

Spremembe v telesu (puberteta) so lahko hitre in neenakomerne, kar pomeni, da se mladostniki pogosto primerjajo z vrstniki, ki se razvijajo drugače. To lahko povzroča negotovost ali sram. Družbeni in medijski ideali lepote, ki so pogosto nerealni ali digitalno obdelani, dodatno povečujejo pritisk. Samopodoba, ki se oblikuje v tem obdobju, je zelo občutljiva in lahko vpliva na samozavest še dolgo v odraslost.

Na primer, 15-letni fant se razvija počasneje kot njegovi sošolci. Pri športni vzgoji se počuti nerodno in se začne izogibati dejavnostim, kjer bi bil izpostavljen. Ko sliši komentarje ali šale na račun videza (tudi če niso zlonamerne), jih vzame zelo osebno. Postopoma izgublja samozavest in začne verjeti, da ni dovolj dober. Zato začne obiskovati šport, ki mu ustreza (npr. plavanje ali kolesarjenje), kjer se ne primerja toliko z drugimi. Osredotoči se na napredek, ne na videz. Premik osredotočenosti od videza k sposobnosti fantu povečuje občutek sposobnosti, pozitivne izkušnje z lastnim telesom pa gradijo samozavest.

Vprašanja o obstoju

Mnogi začnejo razmišljati o smislu življenja, prihodnosti in svoji vlogi v svetu. To je znak miselnega razvoja oz. sposobnosti realističnega razmišljanja. Vendar pa ta vprašanja nimajo enostavnih odgovorov, kar lahko povzroči občutek negotovosti ali celo tesnobe. Mladostniki se lahko počutijo, kot da morajo že zdaj sprejeti pomembne življenjske odločitve, čeprav še nimajo dovolj izkušenj ali informacij. Ta razkorak med pričakovanji in realnostjo pogosto vodi v zmedenost.

Na primer, 17-letno dekle pogosto razmišlja o prihodnosti – katero pot izbrati, ali bo srečna, kakšen smisel ima vse skupaj. Ko jo učitelji in starši sprašujejo o načrtih, se počuti pod pritiskom, saj sama še nima jasnih odgovorov. Včasih jo ta razmišljanja tako preplavijo, da izgubi motivacijo za vsakodnevne obveznosti. Zato se pogovori z mentorjem ali svetovalcem o svojih interesih in možnostih. Namesto da išče "popoln odgovor", začne razmišljati o majhnih korakih (kaj jo zanima zdaj). Ugotovi, da razbijanje velikih vprašanj na manjše odločitve zmanjša občutek preobremenjenosti. Zavedanje, da poti niso dokončne, pa prinaša več miru.

Ni recepta, kako se s temi izzivi spopasti. Pomaga pa:

- pogovor: najdi eno osebo (prijatelj, učitelj, sorodnik) in ji povej konkretno, kako se počutiš;
- urejanje »digitalnega« življenja: ne rabiš "odklopa", ampak je potrebno omejiti čas na elektronskih napravah, pred spanjem NE uporablaj telefona, nehaj slediti vsem, kar ti slabša počutje;
- gibanje in rutina: redno gibanje zmanjša občutek tesnobe, privošči si dovolj spanja;
- realna pričakovanja: ni treba imeti načrta za celo življenje pri 16 ali 18, ustvari si cilje za krajše časovno obdobje;
- strokovna pomoč (ko je treba): pogovori se s psihologom ali šolsko svetovalko in ne čakaj, da bo minilo.

Zapisała:

Darja Marjanović

FOTO: <https://butterflyliving.org/raising-teenagers>

Policija opozarja

Spoštovani krajani Birčne vasi, policisti ugotavljamo, da se v zadnjem času pojavlja problematika vožnje z motornimi kolesi (motokros in tako imenovani skuterji) v naravnem okolju.

Motokros je nedvomno adrenalinski šport, ki zahteva veliko spretnosti in marsikomu pomeni sprostitiv. Vendar pa moramo kot skupnost razumeti, da narava ni neomejen poligon, temveč prostor, ki si ga delimo kmetje, lastniki gozdov, sprehajalci, divjad in nenazadnje narava sama.

Težava vožnje v naravnem okolju je predvsem v vplivu na naravo in kmetijska zemljišča:

1. Divja vožnja izven utrjenih poti povzroča globoke kolesnice, kar vodi v erozijo tal. Posebej problematična je vožnja po kmetijskih površinah (travnih in njivah), kjer nastaja neposredna gospodarska škoda našim kmetom.

2. Vznemirjanje divjadi. Gozd je dom živalim. Visokofrekvenčni hrup motorjev, posebej v času gnezdenja ali zimskega počitka, povzroča divjadi velik stres, kar jo sili v beg na nevarna območja ali povzroča pogine.

3. Varnost in mir. Naše poti uporabljajo družine z otroki, starejši in lastniki psov. Hitra in nepredvidljiva vožnja povečuje tveganje za nesreče, hrup pa moti tisti mir, zaradi katerega večina nas sploh živi na podeželju.

4. Zakonodajni okvir. Pomembno je vedeti, da slovenska zakonodaja (Zakon o ohranjanju narave) prepoveduje vožnjo z vozili na motorni pogon v naravnem okolju, razen na za to določenih poteh.

Zato bodo policisti v bodoče izvajali povečano število poostrenih nadzorov. Namen policije pa ni samo kaznovanje, temveč poziv k medsebojnemu spoštovanju. Lastnike motorjev prosimo, da:

- uporabljajo le registrirane poligone in utrjene poti, kjer je to dovoljeno;

- se izogibajo vožnji v bližini stanovanjskih hiš v zgodnjih jutranjih ali poznih večernih urah;

- upoštevajo lastnino kmetov in se ne vozijo po obdelovalnih površinah.

Hkrati pozivamo vse vaščane k strpni komunikaciji. Če opazite kršitve, se poskusite najprej mirno pogovoriti, saj se marsikdo morda niti ne zaveda škode, ki jo povzroča.

Bližajo se prvomajski prazniki in poletne počitnice, zato policisti opozarjamo, da tatovi ne počivajo.

V času odsotnosti preverite, ali so doma vsa vrata in okna dobro zaprta in zaklenjena. Ne pozabite zapreti plina in vode ter izklopiti elektrike, predvsem na aparatih. Vrednejše predmete shranite na varno mesto.

Poprosite znance ali sosede, ki jim zapate, naj med vašo odsotnostjo popazijo na vaše stanovanje in hišo. Dnevno naj praznijo vaš poštni nabiralnik ipd.

Poskrbite, da vaš dom ne bo kazal znakov, da vas ni: ne puščajte vidnih sporočil, da ste kam šli, ali sporočil na telefonskem odzivniku. Ne puščajte ključev v poštnem nabiralniku, pod predpražnikom ipd., ne odstranjajte rož z okenskih polic in ne zastirajte oken z zavesami, polkni ali roletami.

Zaradi praznikov bo najverjetneje praznih tudi veliko poslovnih prostorov, pisarn, podjetij. Lastnikom podjetij svetujemo, da med odsotnostjo ustrezno zavarujete svojo lastnino in tako poskušate preprečiti morebiten vlom.

Že osnovno samozaščitno ravnanje (močna ograja, varnostne ključavnice, zaklenjeni prostori, zaprta okna in vrata, primerna osvetlitev, zaklenjene pisarne, občasna prisotnost, varnostne kamere, alarmne naprave idr.) lahko odvrne morebitnega vlomilca od vloma in prepreči drugo škodo.

Če ostanete doma, pa zaklepajte vrata in ne odpirajte vrat neznanecem! Uporabljajte domofone in videodomofone ter kukala na vhodih.

Policisti pogosto obravnavamo drzne tatvine iz stanovanjskih hiš, ki jih storilci izvršujejo zelo prefinjeno in pretkano, oškodovance pa tako zavedejo, da mine kar nekaj časa, preden ugotovijo, da so bili okradeni. Ljudje (običajno gre za starejše občane) so še vedno premalo previdni ali pozorni do neznancev, ki pridejo na njihove domo-

ve in jih ogovorijo.

Občanom svetujemo, naj imajo svoje nenapovedane „obiskovalce“ ves čas pod nadzorom in naj jih brez potrebe ne vabijo v stanovanjske prostore. Ko odidejo od doma, četudi „stopijo samo za vogal“, naj hišo vedno zaklenejo, ključ pa vzamejo s sabo.

Če se osebe izdajajo za serviserje, izvajalce raznih del ipd., jim svetujemo, naj vedno zahtevajo na vpogled identifikacijsko izkaznico ali delovni nalog. Ob tem naj bodo pozorni tudi na videz oseb (njihova oblačila, govor, morebitne posebnosti) in na vozilo, s katerim so se te osebe pripeljale (znamko, barvo, tip in registrsko številko vozila).

Opozarjamo vas tudi na priložnostne tatvine in tatvine iz avtomobilov, parkiranih na javnih parkiriščih. Svetujemo, da se izogibate parkiranju vozil na neosvetljenih parkiriščih, prav tako ne puščajte v vozilih vrednejših predmetov in na vidnih mestih v vozilih ne odlagajte stvari (košar, torbic, prenosnih telefonov ...).

Ponovno bi vas radi opozorili na samozaščitne ukrepe pri uporabi spletnih bank in nakupov:

- ne oglašajte se na neznane telefonske klice iz tujine, lahko gre tudi za ponarejene slovenske telefonske številke,
- če sprejmete klic s ponudbami o zasluzku s kriptovalutami, nemudoma prekinite povezavo,
- na računalnik ali telefon ne nameščajte programov za oddaljen dostop,
- nikomur ne dovolite upravljanja z vašim računalnikom ali telefonom,
- nikomur ne dovolite dostopa in ne zapajate gesla za dostop do vaše spletne banke,
- ob morebitnem oškodovanju zberite vso razpoložljivo dokumentacijo (elektronsko pošto, podatke o transakcijah, morebitne mobilne številke, naslove elektronske pošte, IP-številke) in ga čim prej prijavite na najbližji policijski enoti ter na svoji banki.

In če se vam kljub vsem ustreznim samozaščitnim ravnanjem, vseeno zgodi in postanete žrtev kaznivega dejanja ali pa opazite storilca? Policisti svetujejo, da o tem nemudoma obvestite policijo na telefonsko številko 113 ali pokličete na najbližjo policijsko postajo.

Besedilo: A. Štefanič

Nekaj besed ob minulem praznovanju 60 let KS Birčna vas

Čas hitro teče in naše praznovanje 60-letnice KS Birčna vas je za nami.

Kljub temu lepi spomini in dobra dela ostanejo. Ob pogledu na opravljeno delo smo lahko ponosni, saj nam je

uspelo z združenimi močmi pripraviti praznovanje in prikazati opravljeno delo.

Seveda pa nam ne bi uspelo brez pridnih rok vseh, ki so pomagali pri urejanju in pripravi dogodka in okolice. Vsi vemo, kakšno je bilo vreme pred dogodkom. Tako je bilo potrebno v zadnjih dneh ponovno očistiti prostor za šotor, očistiti hišo in okolico, LD Padež je posodilo mize in klopi, ki jih je pripeljal Boštjan, smerokaze je

pripravil Dušan, elektriko je popravil Gregor, vodovodno napeljavo Damjan, iz KS Uršna sela so posodili ozvočenje, ki sta ga upravljala Mirko in Sebastjan, velika hvala družini Frančič, ki nam je z glasbo pričarala prijetno razpoloženje, Marko – GD Mali Podluben pa je pripravil veselje otrokom, ki so se pomerili v gasilskih veščinah. Hvala firmi Proles, ki je podarila sekance za ureditev terena ob dovozu, Društvu kmečkih žensk Novo mesto, ki so pripravile in dostavile pecivo, članom ŠD Birčna vas, zahvala

krajanom, Jani in Nini za pomoč pri čiščenju.

Hvala nastopajočim učencem podružnične šole pod vodstvom učiteljic Andreje in Saše, otroški folklorni skupini Kres z voditeljicama Andrejo in Pijo, ki so nam zaplesali, Marcelu za fotografije ...

Lahko bi naštevali, vendar bi verjetno koga pozabili, zato se še enkrat v imenu sveta KS Birčna vas in krajanov zahvaljujem vsem, ki so kakorkoli pripomogli pri izvedbi dogodka.

Naš namen praznovanja ravno v dolini Drage je bil, da prikazemo prostor, ki ga skušamo ponovno obuditi in vanj pripeljali novo energijo. Čutimo dolžnost in spoštovanje do naših predhodnikov, ki so že v 60. letih prejšnjega stoletja tukaj začeli z delovanjem ŠD Birčna vas. Glavna aktivnost je bil nogomet, ki so ga tukajšnji mladi igrali s srcem, saj jih je povezoval in združeval.

Vodila jih je tudi želja, da bi bilo treniranje in igranje nogometa po različnih krajih stalnica, tukaj pa bi zgradili igrišče s stavbo za potrebe društva.

Sčasoma je energija pojenjala in kraj je postajal vse bolj zapuščen. Glede na prej omenjeno smo se v svetu KS odločili, da to zemljišče uredimo in spečo dolino oživimo.

Ob tem se še posebej zahvaljujem g. županu in pristojnim službam na MO Novo mesto, da smo s skupnimi močmi uredili pravno lastniške zadeve in se lahko ta prostor nemoteno uporablja. **Sedaj je na mladih, da delo nadaljujejo in spoznajo različne priložnosti, ki jih ta okolica ponuja.** V anketi, ki smo jo pred časom izvedli med krajanji, je bilo možno razbrati, da bi si želeli ta prostor uporabljati za športne aktivnosti in druženje na zelenih površinah.

Zapisala: **Majda Meštrić**, predsednica sveta KS

Kje pa je to?

Mnogo je kotičkov v naši okolici, kamor ne zahajamo vsak dan ali pa tudi nikoli. Vozimo se ali hodimo, pa gledamo naokoli, le redkokdo opazi zanimivosti ob poti. In ko vidimo sliko, se vprašamo: "Kje pa je to?"

Je obeležje v dolini ob železniški progi, vidno s ceste.

Samo štirje taki so bil postavljeni v vsej državi.

Tega so oropali napisa in zvezde, v mirenski dolini pa je še nedotaknjen.

Odgovor poiščite v tej številki ŠS v članku MI SMO ZA MIR.

Bogdan Mali

Ob prazniku krajevne skupnosti Birčna vas

Vabimo na

19. tradicionalni pohod

po vaseh KS z geslom
RAZGIBAJMO in SPOZNAJMO SE!

Kdaj: v soboto, 30. maja 2026

Začetek: ob 13. uri na Ruperč Vrh

Smer pohoda: Ruperč Vrh–Ušivec–Vrh pri Ljubnu–Mali Podljuben (Predvideno okoli 6 km = 1 do 1,5 h zmerne hoje.)

Cilj: Mali Podljuben – gasilski dom

Kdor ne zmore hoje, vabljen neposredno na Vrh pri Ljubnu, kjer bo otvoritev pridobitve javne kanalizacije in ureditve infrastrukture kraja oziroma do gasilskega doma Mali Podljuben na prigrizek in druženje.

Veselimo se vaše udeležbe in prijetnega druženja.

Svet KS Birčna vas

ŠUM SEKVOJ - GLASILO KRAJEVNE SKUPNOSTI BIRČNA VAS

Glasiło ureja uredniški odbor: urednica: Karmen Jenič, člani: Bogdan Mali, Darja Marjanović, Majda Meštrić.

Jezikovni pregled vodilnih člankov: Karmen Jenič. Spletna stran: <https://www.novomesto.si/krajevne-skupnosti/bircna-vas/>

Oblikovanje in prelom: Tomo Cesar. Glasilo je natisnjeno v 460 izvodih. Fotografija naslovnice: Jan Zupan

Naslov uredništva:

Birčna vas 1

Novo mesto

sumsekvoj@gmail.com